

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE TURISME, COMERÇ, TREBALL, CULTURA I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 352-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2025

Núm. 35

Presidència del Sr. Jordi López i Ravanals

Sessió celebrada dia 13 de febrer de 2025

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) **RGE núm. 15997/24**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa al Pla d'instal·lacions i equipaments esportius de les Illes Balears (PIEDIP). 410

2) **RGE núm. 1669/25**, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a topònims en les llengües oficials a totes les comunicacions i informacions dels aeroports. 414

EL SR. PRESIDENT:

Bon dia, senyors i senyores diputats. Començam la sessió d'avui. En primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

EL SR. GUERRERO I MORENO:

Bon dia, Sr. President. Marco Guerrero substitueix Llorenç Pou.

LA SRA. CURTO I ALEMANY:

Del Grup Parlamentari Popular, Isabel Curto substitueix Jacobo Varela.

(Remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Sí, però li farem la broma. Em diuen que si no dius el nom sencer de Jacobo Varela no val la substitució.

(Algunes rialles)

Bé, passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui, que consisteix en el debat de les proposicions no de llei RGE núm. 15997/24 i 1669/25.

1) Proposició no de llei RGE núm. 15997/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa al Pla d'instal·lacions i equipaments esportius de les Illes Balears (PIEDIP).

En primer lloc, debatrem la Proposició no de llei RGE núm. 15997/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa al Pla d'instal·lacions i equipaments esportius de les Illes Balears.

Per a la defensa de la proposició no de llei per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Cabrera, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sra. Cabrera.

LA SRA. CABRERA I ROSELLÓ:

Gràcies, Sr. President, bon dia, senyores i senyors diputats. El Partit Popular consideram fonamental donar a l'esport tota la importància que té, tant des del seu vessant de salut educativa, esport base i de competició, així com el posicionament i la competitivitat a la nostra comunitat autònoma, per suposat, quant a la capacitat de desestacionalitzar. Per açò, consideram fonamental poder tenir un pla, tenir dades i coneixement de les instal·lacions i infraestructures de què disposa el nostre territori i el que necessitam en ordre i optimitzant l'actiu existent perquè pugui arribar a tothom el més aviat possible.

D'acord amb l'exposat, també consideram molt positiu, per aconseguir aquests objectius, la unió de Turisme, Cultura i Esports en una única conselleria.

Vam veure que el passat mes d'abril de 2024, la Direcció General d'Esport de la Conselleria de Turisme, Cultura i Esports va presentar davant l'Assemblea de l'esport i l'activitat física de les Illes Balears els plans estratègics de l'esport i el de la Fundació de l'Esport Balear 2024-2027. L'esmentat pla estratègic té set punts d'actuació basats en les competències i prioritats, com són l'esport escolar, valors a l'esport, promoció o ajudes als agents esportius, instal·lacions esportives i desenvolupament normatiu.

Un d'aquests set punts, com dic, són les instal·lacions esportives que s'han de recollir en el Pla d'instal·lacions i equipaments esportius de les Illes Balears PIEDIB, previst als 138 i 139 de la Llei 2/2023. He de recordar que a l'anterior Llei 14/2006, de 17 d'octubre, de l'esport, estava previst aquest PIEDIB, però no es va executar; i ara, per primera vegada, vint anys després prest, veiem que aquest govern posa instruments perquè sigui una realitat.

Per tant, per ser justs, hem de valorar-ho molt positivament. Com deim, el Govern està duent endavant l'aprovació del PIEDIB com a instrument de planificació i ordenació per atendre les necessitats de la població en matèria d'instal·lacions i equipaments esportius, d'acord amb la llei vigent i en coordinació amb les diferents entitats locals afectades, com no podia ser d'una altra manera. És evident que aquestes necessitats públiques de construccions van directament lligades als plans de desenvolupament municipals i d'altres.

Al pla hi haurà, entre d'altres, per una banda, unes instal·lacions i equipaments existents i les mesures per optimitzar-los, però també el que es detecti necessari quant a noves instal·lacions. El contingut mínim del PIEDIB que ve recollit a la iniciativa, a l'article 139, està expressat a la iniciativa, per tant, no creiem necessari tornar-ho repetir.

L'execució d'aquest pla consideram que és cabdal i, en aquest sentit, els tres pilars bàsics que es fonamenten són: per una banda, disposar d'una enquesta d'hàbits esportius a les nostres illes, que no en disposam, únicament a nivell nacional. Per una altra banda, un inventari de les instal·lacions esportives públiques i privades disponibles, informació de la qual actualment sí que es disposa en el cens d'instal·lacions esportives de les Illes Balears que depèn de la Direcció General d'Esports. I, com a tercer pilar, disposar del coneixement de la càrrega de les instal·lacions esportives públiques de les Illes Balears.

Per tant, els dos punts que nosaltres proposam són instar el Govern balear precisament a dur aquesta enquesta d'hàbits esportius, en col·laboració amb la UIB, per tal de conèixer quin és aquest nivell de pràctica esportiva de les nostres illes i preveure la seva evolució futura. Com dic, des del 2003 no hi ha dades específiques de Balears, les que pugui haver-hi són a nivell nacional, que són insuficients i amb molt baix nivell de detall.

El punt 2 que proposam és instar el Govern balear a efectuar aquest estudi de càrregues de les instal·lacions esportives públiques de les Illes Balears per tal de conèixer quin és el marge de creixement de la pràctica esportiva a les instal·lacions i el dèficit d'aquestes, si escau, lògicament. És

molt important per poder optimitzar l'ús de les instal·lacions existents i tenir coneixement de les necessitats reals de disposar de noves instal·lacions i equipaments.

Com diem, una vegada que es tinguin aquestes tres potes el Govern tindrà totes les eines per poder continuar fent feina i tenir finalitzat el PIEDIB.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Cabrera. Ara passam al torn de fixació de posicions. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Guerrero, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sr. Guerrero.

EL SR. GUERRERO I MORENO:

Gràcies, president. Bon dia, senyores i senyors diputats. En primer lugar, quería agradecer a la diputada Cabrera y al Grupo Parlamentario Popular la presentación de esta proposición no de ley, ciertamente, es un tema que a mi grupo parlamentario y a mí mismo nos preocupa, ya que yo mismo estaba preparando propuestas que van en esta línea de trabajo. Porque es cierto que necesitamos conocer con precisión las necesidades de infraestructuras deportivas que hay en las islas y el Govern se debe implicar en ello, que, por otro lado, está obligado, tal como dice la Ley 2/2023, de 7 de febrero, *de l'activitat física de l'esport de les Illes Balears, aprovada durant el mandat progressista del Govern la passada legislatura*. Porque es cierto que es fundamental contar con datos objetivos sobre los hábitos deportivos de la ciudadanía y sobre la carga de uso de nuestras instalaciones para garantizar una planificación eficaz y adecuada de las mismas a la demanda real.

De modo que su propuesta, Sra. Cabrera, va en la línea de trabajo correcta, a pesar de que se queda algo corta. Además, contento de ver cómo el Partido Popular toma como referencia y no pretende cambiar de nuevo -digo de nuevo porque ya la ha cambiado para modificar el sistema de elecciones a las federaciones deportivas- una ley que estableció los pilares para el desarrollo del deporte en nuestras islas y que, entre otros aspectos, contempla el *Pla d'instal·lacions i equipaments esportius de les Illes Balears*, el PIEDIB mencionado por usted, como el marco necesario para ordenar y garantizar infraestructuras adecuadas en todo el territorio.

Es importante señalar que esta línea de trabajo que propone usted aquí hoy, Sra. Cabrera, ya está contemplada en el *Pla estratègic d'esports de les Illes Balears 2024-2027* presentado por el Govern de las Illes Balears el pasado abril, como usted bien ha comentado y como usted hace referencia constante en el texto de su propuesta. Ahora bien, el plan desarrolla específicamente en su proyecto DGE 6.1 los dos puntos exactos que usted trae aquí a votación parlamentaria, y eso es algo que usted no menciona. Es decir, el Govern ya ha asumido esta tarea y ha destinado un presupuesto de 200.000 euros para su desarrollo.

Y creo que no es de recibo para con el trabajo de los diputados y lo que significa este parlamento presentar una PNL instando al Govern a realizar aquello que hace casi un año contempla en su plan estratégico y que se presupone -presuponemos- que está trabajando en ello y, además, ya con una dotación presupuestaria de 200.000 euros, repito.

Por ello no le diré aquí que estamos hoy perdiendo el tiempo con su propuesta, porque sabe que sé de su buena voluntad y la del texto, Sra. Cabrera, y también porque sé que este debate llega tarde, en parte porque la PNL ha tardado demasiado tiempo en ser debatida, aunque su registro es igualmente posterior a la aprobación del plan estratégico. Pero, a mi juicio, esta PNL no tiene sentido ninguno, o debería usted cambiar el verbo de los puntos de acuerdo "instar" por "aplaudir" al Govern.

Por otro lado, la PNL queda algo incompleta, como le decía al principio, si el objetivo es avanzar en la planificación de infraestructuras deportivas, y usted afirma en el texto de la propuesta de forma literal: "*... que consideram que dur a terme aquest projecte resulta molt important*", entonces no basta con pedir estudios y hábitos deportivos o de carga de instalaciones, faltaría instar directamente al Govern a finalizar la realización del PIEDIB. Y esto no lo digo yo, lo dice expresamente la línea estratégica que usted no ha mencionado y yo le digo que es específica sobre este asunto. Y, además, deberíamos poner otro punto con una partida económica.

Por tanto, y como no podemos quedarnos a medias, necesitamos un compromiso firme para que este plan sea una realidad, por ello, mi grupo parlamentario y yo mismo presentaremos una proposición no de ley, complementaria a la actual, que inste al Govern, de manera clara y directa, además de la redacción del PIEDIB, a la creación de una línea de ayudas para los ayuntamientos con el fin de facilitar su desarrollo y aplicación, y así acabar también con posibles arbitrariedades a la hora de elegir en qué municipio invertir como... como..., bueno, no..., digamos que se hace ahora, pero así evitaremos que se haga.

Sra. Cabrera, y como yo me creo su buena intención, porque creo de verdad que todos queremos fortalecer el deporte en nuestra comunidad, porque queremos todos asegurar los recursos suficientes y sin subjetividades en las inversiones, porque todos los ayuntamientos, como decía, son iguales y merecen el mismo trato, entiendo y espero y deseo que, como nosotros apoyamos hoy su PNL, obtendremos una reciprocidad en el apoyo, recibiremos el suyo a la futura PNL que le he dicho que presentaremos y le he comentado que complementará la suya.

Gracias, presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Guerrero. Por el Grupo Parlamentario VOX tiene la palabra la Sra. Verdú, por un tiempo de cinco minutos. Muchas gracias, Sra. Verdú.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Gràcies, president. Debatem avui una proposició no de llei que aborda un tema clau per al desenvolupament de l'esport a Balears i per a l'optimització de les nostres infraestructures esportives, creiem que és important comptar amb un sistema esportiu ben estructurat, tant per fomentar la pràctica esportiva entre els nostres ciutadans com per reforçar l'atractiu del turisme d'esports per a les nostres illes.

El Pla d'instal·lacions i equipaments esportius de Balears, PIEDIB -com han comentat-, és una iniciativa que respon a la necessitat de conèixer de manera precisa l'estat de les nostres infraestructures esportives i la demanda real dels ciutadans.

La proposta del Grup Popular es basa en dos eixos fonamentals: un estudi sobre els hàbits esportius de la població i una anàlisi de la càrrega de les instal·lacions esportives públiques. Les dues mesures són necessàries per poder prendre decisions informades i dissenyar polítiques esportives que siguin eficaces i realistes.

Des de VOX entenem que la pràctica esportiva és un pilar fonamental en l'educació, la promoció de la salut i la cohesió social. Però és que, a més a més, l'esport té un impacte econòmic significatiu, ja que genera ocupació, impulsa l'activitat empresarial i contribueix a desestacionalitzar el turisme. En aquest sentit, Balears té un gran potencial per consolidar-se com una destinació referent en el turisme esportiu, però per això necessitem infraestructures adequades, ben gestionades i sostenibles en el temps.

Donam suport a aquesta iniciativa perquè creiem que hem de tenir dades precises sobre els hàbits esportius dels ciutadans i la capacitat real de les nostres instal·lacions. Aquests coneixements permetran planificar de manera eficaç en evitar inversions innecessàries i garantir que cada euro destinat al transport s'utilitzi amb el màxim benefici per a la societat. És imprescindible que les instal·lacions ja construïdes s'utilitzin de manera eficient i que el seu manteniment estigui garantit abans d'embarcar-nos en nous projectes que puguin quedar infrautilitzats i que acabin amb un malbaratament de recursos.

L'anàlisi de càrrega de les instal·lacions esportives permetrà també detectar mancances i necessitats reals en facilitar la presa de decisions a l'hora de dissenyar noves infraestructures i millorar les estructures que actualment ja existeixen. Creiem que no es tracta de construir per construir, sinó de garantir que les instal·lacions esportives siguin funcionals, siguin accessibles i estigui adaptades a la demanda real de la població.

Nosaltres, des de VOX, defensam un model de gestió de l'esport basat en la eficiència, la col·laboració publicoprivada -que moltes vegades no es té en compte-, i la responsabilitat en l'ús dels recursos públics. Creiem que l'estudi proposat per aquesta PNL pot ser una eina útil, sempre que estigui vinculada a una aplicació pràctica i a mesures concretes per millorar la xarxa d'instal·lacions esportives a Balears.

Votarem a favor d'aquesta proposta, i esperam que els estudis i les anàlisis que es facin tinguin una aplicació real i

que no es converteixin simplement en documents que, posteriorment, passin a l'arxiu i no es fa feina amb ells.

La millora de les infraestructures esportives ha d'estar guiada per la racionalitat, la utilitat social i la rendibilitat econòmica, i ha de garantir que Balears continui essent un referent esportiu tant per al benefici dels ciutadans, per a la seva salut, com econòmicament per una oferta de turisme esportiu de qualitat. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Verdú. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Apesteguia, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sr. Apesteguia.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sí, moltes gràcies, Sr. President. Abans de res, vull dir que... avançar que votarem a favor dels dos punts de la seva proposició no de llei perquè considerem que el que planteja és la forma correcta a l'hora de gestionar qualsevol àmbit i, específicament, el que ens ocupa en aquest cas, la gestió, la planificació i l'execució de les instal·lacions esportives.

També vull dir que per això cal posar en valor la Llei de l'esport, la Llei 2/2023, perquè precisament aquesta llei és la que preveu l'existència d'aquest pla d'instal·lacions i equipaments esportius, que el que volíeu, quan es va redactar la llei, el que es pretenia era que la planificació tengués una mirada àmplia, una mirada de perdurabilitat en el temps i també que respongués a un interès estratègic de la societat i que no anàssim en base a l'execució, diguem-ne, desplanificada o de les ocurrencies individuals que es poguessin produir, independentment que poguessin ser més o menys encertades i, per tant, des d'aquesta òptica no hi podem estar més d'acord.

I, de fet, aquest pla d'instal·lacions i equipaments esportius, és una de les concrecions d'uns plans encara més amplis que són aquests plans estratègics de l'esport. I això indica una forma de governar, una forma d'entendre la gestió pública, una forma d'entendre la política, que és: pensem quin és l'interès de la societat i planifiquem correctament a partir de la disponibilitat pressupostària que tenguem.

Però, i anant una mica en la línia del que ha comentat el Sr. Guerrero, és clar, un quan llegeix les seves propostes, atès que vostè forma part del grup parlamentari que dona suport al Govern, pensam: a veure si és que des del grup parlamentari consideren que el Govern té dubtes en aquest sentit, i en mirar el Pla estratègic de l'esport que es va presentar el mes d'abril de 2024, al qual vostè fa referència, precisament la planificació temporalitzada d'aquest pla diu que hi haurà el desenvolupament d'una enquesta d'hàbits esportius de les Illes Balears, que es durà a terme entre el juliol del 2024 i el juny del 2025, segons el cronograma, que els indicadors de l'execució serà el lliurament de l'enquesta i la unitat o les persones responsables serà la UIB, i després hi ha un altre punt que diu que una de les accions serà el desenvolupament d'un estudi de càrrega de les instal·lacions esportives municipals de les Illes Balears, que es durà a terme entre el gener i el desembre del 2025, que l'indicador de l'execució serà el

lliurament de l'estudi de càrregues i que la unitat o personal responsable serà la UIB.

Per tant, el que ens proposen, el Govern ja ha dit que ho vol fer i, fins i tot, ens diu amb quin calendari ho vol fer. De fet, n'hi ha una que almanco fa sis mesos que haurien d'haver començat. Per tant, no sé si és que el grup parlamentari dubta que el Govern vulgui complir el seu propi pla o de quin és l'interès de l'aprovació d'aquesta proposició no de llei.

En qualsevol dels casos, jo ja li he dit que li donam suport, perquè creiem que és una forma correcta de governar, de gestionar els doblers públics, de planificar quina ha de ser l'acció del Govern, fins i tot dels governs perquè això ens permet superar les dinàmiques de legislatura.

I també els vull dir una cosa: els estudis dels usos i el de les càrregues ens donaran que tenim unes instal·lacions esportives sobrecarregades, qualsevol persona que conegui el món de l'esport i com està ara mateix la situació, aquesta és la realitat. I, per tant, no només haurem de parlar que es facin aquests estudis i que coneguem amb dades concretes quina és la realitat, sinó que haurem de començar a pensar quin és el finançament que posam damunt la taula per solucionar un problema que, des de la perspectiva del coneixement empíric, encara que no numèric, és evident.

Moltíssimes gràcies i vull reiterar el nostre vot a favor de la proposició no de llei.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Apesteguia. Pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Gómez, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sra. Gómez.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sr. President, bon dia, diputades i diputats. Gràcies, Sra. Cabrera, per aquesta proposta. No li podem votar en contra perquè..., bé, hem de reconèixer que és una bona intenció, una bona manera de fer feina, però no té molt de sentit dur propostes d'aquest tipus quan ja consten a documents de feina pràcticament executius.

I açò no és el que em preocupa més, perquè és ver que de vegades si no pites, per molt que estiguin incorporats a documents executius, el que em preocupa més és que estam sense pressuposts, i si açò és un pla estratègic del 2024 al 2027 entenc que devien..., m'imagín, vostès fer constar alguna partida al projecte de pressuposts del 2025, que ara mateix no existeix. I el que voldria és que, si presenten propostes des de l'executiu, perquè vostè és del partit que governa, és clar, aquí parlam d'una enquesta que val doblers, bé, parlam d'actuacions que han de ser finançades. I m'agradaria escoltar com es pensa finançar o si és que ja hi ha alguna partida prevista des d'una altra banda, perquè, és clar, per dates no em quadra, perquè..., imagini's, vostès van enregistrar açò el novembre del 2024, per tant, m'imagín que en aquell moment sí que vostè tenia molt clar que hi havia una partida, m'imagín, en aquell moment, que estàvem amb els pressuposts damunt la taula, perquè quadra a més amb el temps, però, vist que no es van aprovar els

pressuposts per al 2025, les partides que devien estar incorporades per a aquest tema no s'han aprovat.

No sé si ja em pot parlar d'algun tipus de modificació pressupostària, si ens poden explicar... No, és clar, però és que resulta difícil donar el vot a favor perquè al final..., vull dir, si aprovam accions que no tenen finançament és com un brindis al sol, però, bé, tal vegada som jo que no ho acaba d'entendre i el Govern té..., no ho sé, té romanents, m'ho invent, i vostè ja pensa que amb algun romanent finançarà aquest tipus d'actuacions.

M'agradaria..., com que la proposta és seva i m'imagín que té aquesta informació... Nosaltres ens abstindrem perquè, és clar, sense els pressuposts aprovats totes les accions que no derivin de polítiques d'anys anteriors..., per exemple, si açò s'hagués pressupostat el 2024 amb la pròrroga, bé, renaixeria una partida. Però, és clar, una partida que no existia el 2024... no ho sé..., m'agradaria saber si té finançament, la veritat.

Però, bé, que la bondat de la proposta la compartesc, per açò no li votaré en contra, però en funció del que m'expliqui vostè de com finançaran aquestes actuacions, m'abstindré o votaré a favor, ja li dic, sense qüestionar la bona intenció de la proposta. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Gómez. Ara, per contradiccions, el grup proposant té cinc minuts. Moltes gràcies, Sra. Cabrera.

LA SRA. CABRERA I ROSELLÓ:

Gràcies, Sr. President. Bé, primer, moltes gràcies pel suport i gràcies per les valoracions i les qüestions algunes de les quals no estic en disposició de contestar, però crec que és important tenir en compte una cosa: si, com diu el Sr. Guerrero, parlam d'una iniciativa que queda curta o que és incompleta, hagués estat prou coherent que hagués presentat qualche esmena que millorés aquesta iniciativa, cosa que no ha fet. Per tant, en aquest sentit, primera contradicció.

Parlam del Pla estratègic que ja està aprovat, 2024-2027, i que, com que està aprovat el pla estratègic sembla que ja no té sentit fer aquesta iniciativa d'impulsar o d'instar el Govern que, efectivament, l'executi. Idò, nosaltres creiem que sí, que, independentment que la intenció del Govern pugui ser o hi hagi una previsió o hi hagi fins i tot una partida, com ha dit el Sr. Guerrero si no vaig errada, i la Sra. Gómez no troba, idò nosaltres creiem que és important impulsar-ho, com dic. Per què? Perquè al 2006, la Llei de l'esport, aprovada pel Partit Popular, duia un PIEDIB previst. Un PIEDIB que en vint anys no s'ha executat, ni per part d'uns ni per part d'altres, ni els vuit anys anteriors a aquest tampoc no s'ha executat cap PIEDIB, ni s'ha executat, des del 2003 cap enquesta de l'esport dels hàbits esportius des del 2003 de Balears, no se n'ha executat cap tampoc els vuit anys passats de govern progressista.

Per tant, consideram que aquesta iniciativa no és un *autobombo*, no és una iniciativa buida de contingut, creiem que és una iniciativa assenyada, creiem que és una iniciativa que

precisament exigeix, independentment de qui governi, aquesta necessitat per als ciutadans de les Illes Balears.

Creiem que no és una feina, com diem, que no sigui important i, sincerament, entenc el seu discurs, entenc el seu argument, no poden dir massa cosa més, però creiem que el fet que nosaltres, com a Partit Popular, instem el Govern a fer una feina que està prevista, però que consideram que encara que estigui prevista l'experiència ens demostra que açò no és garantia que es faci, i vostès ho saben, per tant, creiem que només amb açò està totalment justificada.

Vull dir que, com ha dit el Sr. Apesteguia, que la Llei del 2003 la posa en valor, estam d'acord, però també cal recordar que el 2006 hi havia una altra llei que també ho recollia i que no va servir perquè tinguessin aquest pla, aquesta planificació, aquesta feina que el Govern exposés de manera clara, transparent i planificada, quines són les necessitats; quins són els equipaments, les instal·lacions existents; quina és la capacitat de càrrega, i on fa falta què i fer feina conjuntament amb els consells i amb els ajuntaments per tenir una oferta i perquè els ciutadans de les Illes Balears puguin accedir de manera lògica, perquè els ciutadans de les Illes Balears puguin tenir unes normatives que siguin adequades i perquè també les Illes Balears puguin ser competitives a un nivell de desestacionalització i un producte turístic o un producte ciutadà, diguem, de consum sa i equilibrat.

Vull dir també que del tema dels pressuposts no tinc una resposta per donar-li, però és el que he dit, el Sr. Guerrero ha dit..., bé, ha dit que hi havia un finançament, vostè diu que no, bé, jo, sincerament, crec que açò no és el problema, nosaltres consideram que hem d'instar el Govern i al Govern li correspon solucionar aquest problema. La nostra feina és instar, és impulsar i és demanar al Govern que faci la feina, com solucionarà el Govern l'altre tema, lògicament, se'n va de les nostres mans.

Per tant, vull agrair aquest vot favorable general i res més. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Cabrera. Acabat el debat, passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 15997/24. Què? En principi, la Sra. Lletrada no ens ha dit res, açò és que funciona tot bé, no?

D'acord. Doncs, provem-ho. Votam.

Tenint la votació de tots els aquí presents, aquesta PNL queda aprovada, la 15997/24, amb 12 vots a favor i 1 abstenció. Moltes gràcies.

2) Proposició no de llei RGE núm. 1669/25, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a topònims en les llengües oficials a totes les comunicacions i informacions dels aeroports.

A continuació, passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 1669/25, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a topònims en les llengües oficials a totes

les comunicacions i informacions dels aeroports. Per a la seva defensa té la paraula, pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, el Sr. Apesteguia, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sr. Apesteguia.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sí, moltes gràcies, Sr. President. Precisament en aquesta mateixa comissió, fa uns mesos, vàrem parlar de l'ús dels topònims, en aquell cas per part d'una empresa de tots coneguts, i vàrem parlar de la normal existència d'exotopònims en segons quines llengües depenent de les relacions que hi hagués entre diferents comunitats lingüístiques, fos per relacions de veïnatge, de relacions històriques, de relacions culturals, etc. I com era normal que existissin exotopònims en les llengües, a més en aquelles d'entre aquells llocs de comunitats lingüístiques properes, per aquells llocs majors, que es podien considerar majors: les ciutats d'una certa envergadura, els noms de països, els noms de territoris grans, i que això és una cosa normal que passa entre totes les llengües i que s'ha de tractar de la forma normal. I precisament demanàvem l'ús normal d'aquesta realitat i que, en el cas dels territoris on es parla català, no es fes a través del castellà per a aquells casos que l'existència d'un exotopònim en altres llengües no està justificat.

Dic això perquè el que proposam precisament a aquesta proposició no de llei és que els aeroports -podríem dir també els ports- de les Illes Balears assumeixin aquesta realitat normal i que, a més d'acceptar que existeixen diversos noms, siguin conscients que viuen a un territori on hi ha una llengua pròpia, on les administracions usen de forma normal aquesta llengua pròpia i respecten les denominacions oficials dels territoris, on també existeix una llengua pròpia diferent de la castellana.

I és bàsicament el que proposam, és a dir, ara mateix l'aeroport de Palma, des del punt de vista de l'ús dels topònims, no té cap diferència, absolutament cap diferència, de la que pugui tenir un aeroport d'un territori on el castellà sigui l'única llengua oficial i que el castellà sigui la llengua pròpia, cap absolutament, cap. De fet, ho posam a l'exposició de motius, l'únic topònim que AENA utilitza, que no sigui en llengua castellana, és per motius que nosaltres desconeixem, és "A Coruña", en el cas de Palma, i en el cas de tot l'Estat, també "Girona", Girona té un tractament especial, que no sabem quin és, però són aquests dos casos. A la resta utilitza la toponímia en castellà.

Nosaltres diem: facem una proposta en què hi hagi una coherència entre l'ús que fan les diferents administracions; és a dir, si Red de Carreteras del Estado utilitza els topònims oficials, per què no ho ha de fer AENA? I, a més, diem: el normal, per exemple, és que a un aeroport de territori de parla catalana i a un altre aeroport de territori de parla catalana, la llengua que s'usi sigui -amb la toponímia- la llengua catalana. Que en el cas que existeixi un topònim en català no es faci servir sistemàticament el castellà, però sense cap problema.

I també ho afegim, diem: en els casos, perquè som conscients que els aeroports són llocs de trànsit de molta gent, que formen part de comunitats lingüístiques molt diferents, en

el cas que hi pugui haver confusió, es puguin emprar de forma normal també els topònims en altres llengües.

Per tant, aquesta és la proposta que fem des de MÉS per Mallorca, demanar a AENA que tenguí coherència amb el que fan la resta de les administracions, que ho fan sense cap tipus de problema i sense crear cap confusió en el conjunt de la ciutadania, i que, a més, empri de forma correcta també els noms propis dels territoris als quals anuncien o publiciten els seus vols, perquè això també ens permetrà conèixer més aquelles destinacions a les que volam, independentment -insistesc- que es puguin emprar els topònims en llengua castellana, si és necessari per aclarir; en anglès si és necessari per aclarir, o en qualsevol altra llengua si és necessari per aclarir, perquè evidentment els aeroports són llocs, insistesc, de trànsit de moltíssima gent i una cosa no lleva l'altra, ni és contraproduent amb l'altra, sinó que, el contrari, ho enriqueix.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltíssimes gràcies, Sr. Apesteguia. El Grup Parlamentari Popular ha presentat les esmenes RGE núm. [3792](#), [3793](#) i [3794/25](#). Per a la seva defensa té la paraula la Sra. Curto, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sra. Curto.

LA SRA. CURTO I ALEMANY:

Gràcies, president, bon dia, diputades i diputats. Des del nostre grup parlamentari hem presentat tres esmenes, una per cada punt, perquè, encara que estam d'acord amb el fons de la proposició, no entenem ni compartim la necessitat que, si es té en compte que aquest parlament té competència per instar els diferents ministeris, en aquesta proposta no entenem per què s'ha d'instar el Govern perquè aquest insti el ministeri. I encara que tenim clar que aquestes proposicions no de llei no tenen caràcter vinculant per al Govern central, sí que serveixen per expressar la voluntat de la cambra sobre una determinada qüestió i donar trasllat tant al Govern central com a altres institucions.

De fet, a la Constitució Espanyola, l'article 153 diu el: "Els parlaments autonòmics poden controlar l'acció de govern de la seva comunitat i presentar peticions al Govern central". I el Reglament del Parlament de les Illes Balears, a l'article 173, permet presentar proposicions no de llei dirigides directament al Govern central.

És per aquest motiu que s'han presentat aquestes esmenes, per dirigir directament la proposició a l'estament que té competència, ja que aquesta cambra té competència per poder fer-ho.

També hem modificat amb les esmenes en nom del ministeri, ja que ara mateix la competència recau directament en el Ministeri de Mobilitat i Transport Sostenible del ministre Óscar Puente, del Partit Socialista.

També li diré que crec que tendrem més sort si la proposta ve d'aquest parlament i va directament al ministeri, ja que, per una part, vostès tenen el seu diputat, el Sr. Vidal, que forma

part de la coalició Sumar, actualment partit que forma part del Govern, i, per altra part, també el Partit Socialista té la Sra. Armengol, que crec que entre uns i els altres ens escoltaran un poquet més.

I creiem realment en aquesta afirmació, perquè hem fet una consulta a la Conselleria de Turisme, Cultura i Esports, que ens han confirmat que, en el moment que va tenir entrada aquesta proposició, el Sr. Perelló es va posar en contacte amb AENA que, com saben, és una empresa pública espanyola que gestiona els aeroports i l'espai aeri a Espanya i depèn directament del Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible. Malauradament, el Govern no va obtenir cap tipus de resposta i així ho va manifestar ahir mateix el Sr. Perelló a la Plataforma per la Llengua quan va realitzar aquesta proposta.

És per això que, si accepta les esmenes, li donaran suport a aquesta iniciativa, ja que des del nostre grup parlamentari consideram que els noms dels llocs formen part del nostre patrimoni cultural i històric de la nostra terra. Potenciar l'ús de la toponímia en el seu idioma original ajuda a preservar i respectar la identitat lingüística i cultural de cada territori i creiem important ajudar la nostra llengua en aquest aspecte.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Curto. Torn de fixació de posicions, pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Pitaluga, per un temps de cinc minuts.

EL SR. PITALUGA I IVORRA:

Sí, gràcies, Sr. President, bon dia a tothom. Seré breu. Bé, primer de tot, vull agrair la iniciativa el Sr. Apesteguia, de MÉS per Mallorca. Compartim, des d'una visió plural d'Espanya, que normalitzar els topònims de les nostres Illes o d'altres indrets del nostre domini lingüístic, als aeroports o fins i tot d'altres topònims d'altres llengües oficials espanyoles, és important. Primer, perquè és de sentit comú i, a més, perquè permet donar una major visibilitat i protecció a la nostra llengua, la consideram una passa important: en normalitzar la llengua i els topònims de les destinacions als aeroports es respecte la nostra cultura i és una mesura positiva que permet valorar públicament la nostra llengua i especialment a nivell internacional, ja que tenim a les Illes uns aeroports amb vols que ens connecten amb una multitud de destinacions internacionals.

Bé, els faré un petit comentari sobre els casos d'Eivissa o d'Alacant, que són dos topònims que es posen com a exemple a la proposició no de llei. És cert que són les destinacions on els topònims originals en català són prou diferents de la forma castellana, que no es el que passa amb destinacions com Palma, Menorca, Barcelona o València, bé, aquí sí tindriem el cas de l'accent. I en aquests casos, Eivissa i Alacant són els noms originals que, en aquest cas, substituirien les ara anunciades com Ibiza i Alicante, i precisament es refereixen a dos territoris on precisament la llengua catalana es troba en perill, amb una progressiva reducció del percentatge de catalanoparlants, especialment entre el jovent, i aparèixer el seu nom original en

català és un element que segur seria un reforç positiu cap a la llengua pròpia.

Bé, per acabar, he de comentar que és cert que tant en el cas d'Eivissa com d'Alacant hi ha també unes marques turístiques, especialment en el cas d'Eivissa, la marca "Ibiza", i sí que podria ser que en determinats casos, i sobretot en els aeroports, quan parlem de les habituals connexions de vols que es fan, sí que podria ser important clarificar la informació per no donar peu a confusions. Però aquests factors queden perfectament explicats a la proposició no de llei, ja que dona peu que es podria fer una denominació bilingüe, en cas que fos necessària una major comprensió i no donar peu a confusions.

Bé, agraïm de nou la iniciativa, donarem suport a tots els punts i esperam que, des del Govern de l'Estat, que durant aquesta legislatura ha fet una evolució positiva en el reconeixement de l'Espanya plural, aquesta proposició i aquestes consideracions continuïn endavant.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Pitaluga. Pel Grup Parlamentari VOX té la paraula la Sra. Verdú, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sra. Verdú.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Gràcies, president. Bon dia, Sr. Apesteguia. Aquesta PNL demostra l'obsessió de l'esquerra nacionalista per la imposició del català a tots els àmbits de la vida pública, amb independència de la seva utilitat, la seva practicitat o el seu sentit comú. Sota l'excusa de normalització lingüística, el que realment pretén MÉS per Mallorca amb aquesta iniciativa és continuar amb la seva agenda d'exclusió de l'espanyol a les Illes Balears, disfressada d'una suposada reivindicació cultural.

Resulta vistós que, en un context on els veritables problemes del sector turístic haurien de ser el centre del debat, com la qualitat dels nostres serveis, la diversificació de l'oferta o la reducció de la càrrega impositiva que asfixia els empresaris i treballadors del turisme, MÉS per Mallorca prefereixi perdre el temps en discutir si als panells informatius posa "Eivissa" o "Ibiza", sembla que el que realment els preocupa no és millorar la competitivitat del sector ni garantir la comoditat dels viatgers, sinó forçar una escriptura ideològica d'espais públics que posa per davant la seva agenda lingüística a les necessitats reals dels ciutadans i dels visitants que ens trien cada any com a destinació turística.

Rebutjam aquesta proposta, en primer lloc, perquè no respon a una necessitat real, els aeroports són infraestructures d'àmbit internacional que han de facilitar la mobilitat i la comprensió dels viatgers i no convertir-se en trinxeres ideològiques, l'espanyol és la llengua comuna a tots els espanyols i, a més, una de les llengües més parlades en el món, exigir que els noms de les destinacions apareguin en català, per sobre de l'espanyol o de les denominacions internacionals, no només és una barrera absurda per a la comprensió, sinó que

respon a un interès descarat de marginar el castellà a la nostra comunitat.

En segon lloc, el que aquesta iniciativa emana és una visió sectària de la identitat balear, que tracta d'imposar una única forma d'entendre la nostra cultura i la nostra llengua, en oblidar que Balears és una comunitat bilingüe on tant el castellà com el català formen part del nostre patrimoni. Tots els cartells de l'aeroport estan en castellà, català i anglès, el que no hi estan són els noms dels països, però tots els cartells de seguretat i d'informació estan en català, castellà i anglès.

No obstant això, per al nacionalisme això mai no és suficient, no cerquen conviure, sinó substituir, no cerquen sumar, sinó esborrar qualsevol rastre que no encaixi amb la seva visió exclouent. Aquestes peticions suposen un ús innecessari de recursos públics per a una qüestió que no és prioritària, mentre se segueixen deixant de banda les veritables preocupacions dels nostres ciutadans. No hem vist a MÉS per Mallorca presentar propostes a favor de la reducció de les taxes aeroportuàries per millorar la competitivitat de Balears com a destinació turística, ni ha mostrat interès per impulsar mesures per facilitar la mobilitat dels treballadors del sector de temporada alta, però sí que dediquen temps exigir que s'imposi el seu particular dogma lingüístic per tot.

A VOX tenim clar que la prioritat ha de ser el turisme, l'economia i el benestar dels ciutadans, el nostre compromís és amb la llibertat, la convivència i l'eliminació de qualsevol imposició ideològica. Per això votarem en contra d'aquesta proposició no de llei i continuarem defensant un model turístic basat en la competitivitat, la qualitat, el respecte a la realitat social de les Balears, sense sectarismes ni imposicions lingüístiques.

Finalment, pel que fa a les esmenes presentades pel Partit Popular, he de dir que no suposen un canvi de fons respecte de la PNL original de MÉS per Mallorca, sinó que simplement matisen el llenguatge sense alterar l'objectiu principal d'aquesta proposta. Com he expressat, a VOX rebutjam qualsevol intent de prioritzar una llengua sobre l'altra als espais públics, especialment quan aquest tipus de mesures no responen a una demanda real de la ciutadania, sinó a la voluntat política de certs sectors que utilitzen la llengua com una arma ideològica.

Tot i que el Partit Popular ha intentat suavitzar la proposta inicial en eliminar algunes de les seves referències més radicals el contingut essencial continua essent el mateix, una pressió sobre AENA i el Ministeri de Transport per impulsar l'ús de topònims en català als aeroports de Balears, amb el risc de generar confusió als viatgers i de relegar l'espanyol, la llengua comuna i oficial de tots els espanyols.

VOX defensa la llibertat i la convivència sense imposicions i, per això, votarem també en contra d'aquestes esmenes, si al final són acceptades, de la mateixa que també votarem en contra de la proposta original.

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Verdú. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula, per un temps de cinc minuts, la Sra. Gómez. Gràcies, Sra. Gómez.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Apestequia, per la seva proposta. Bé, Unides Podem donarà suport a aquesta proposta, i si el Sr. Apestequia dóna per bones les esmenes que incorpora el Partit Popular, doncs nosaltres encantades.

I poca cosa més a dir, que crec que és una..., no li veig el punt excloent, ni molt manco, encara..., jo diria que és fins i tot el contrari, que si un està orgullós del que hi ha a la seva terra, el normal és presumir i utilitzar el propi que tenim, que quan anem amb avió -jo què sé- a Madrid o a Lleó no trobarem la toponímia catalana, però segur que tampoc no l'exigim. Idò ja està, és que crec que és així, no ho sé, no li don més voltes.

Moltes gràcies, Sr. Apestequia.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Gómez. Sr. Apestequia, vol..., Sr. Apestequia, vol que aturem deu minuts o continuem? Doncs, perfecte. En aquest cas, li corresponen cinc minuts per defensar la seva posició. Moltes gràcies.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sí, moltíssimes gràcies, Sr. President. Sra. Curto, dir-li que acceptam les seves esmenes. Evidentment, creiem que milloren el text, que aquest parlament es pot dirigir directament al ministeri competent i que, entre tots, serem capaços de fer entendre al Govern d'Espanya quines són les voluntats de la ciutadania de les Illes Balears i les necessitats de la ciutadania de les Illes Balears, entre tots, perquè solen ser prou cap quadrats a l'hora d'entendre'ns, a tots.

Però, en qualsevol cas, sense cap problema, accept les seves esmenes, que fan un canvi terminològic, perquè aquí han dit que han llevat la radicalitat, jo no sé que al Ministerio de Fomento li posin el nom correcte, jo no sé la radicalitat que tenia el Ministerio de Fomento en el seu temps, ara es veu que, com que és de Mobilitat i Transició Ecològica és manco radical. Per tant, moltes gràcies també pel seu suport, així com al Partit Socialista i a Unides Podem.

Sra. Verdú, he de dir-li, per començar, eh?, per començar, no, no hem proposat la disminució de les taxes aeroportuàries, ni ho farem, vostè no sé si coneix quin és el marc ideològic de MÉS per Mallorca, però, en cap cas, no és davallar les taxes aeroportuàries. Vull dir, si espera això, esperarà molta d'estona.

Ara, si hem dut iniciatives per a la transformació econòmica basada en els treballadors, com els que més, el que no duim aquí són PNL per parlar de gastar doblers en banderes, això no ho fem des de MÉS per Mallorca.

En qualsevol dels casos, per centrar el debat, nosaltres, i fa uns mesos, quan vàrem discutir aquella altra proposició no de llei sobre l'ús dels topònims, consideram normal que a l'aeroport de Sevilla si surt un vol cap a Eivissa posin "Ibiza", és el normal, és el que passa a tot el món. El que no és normal és que a Mallorca, si surt un vol cap a Nova York, només posi Nueva York, perquè no posa ni "New York" ni "Nova York", posa "Nueva York". I això té una important càrrega ideològica. I replantejar això és el que a vostè..., i que a Mallorca si surt un vol cap a Eivissa, no surti "Eivissa", no és el normal, no és el normal.

I nosaltres el que proposam, amb tota la franquesa i naturalitat del món, és dir: corregim això, si és normal que a Sevilla, a Eivissa en diguin "Ibiza", perquè és un exotopònim major, que és normal que cada llengua la tradueixi, el normal és que a Mallorca emprem "Eivissa" amb la mateixa naturalitat, i sense cap imposició, perquè és exactament l'ús normal que fa una llengua a cadascun dels seus territoris. Per tant, nosaltres el que demanam aquest ús normal.

I si a vostè li molesta que a la Comissió de Turisme es parli de llengua, digui al PP a veure per què va crear la Conselleria de Cultura, Turisme i Esports, però això, en qualsevol cas, si que no és responsabilitat de MÉS per Mallorca. Per tant, a aquesta comissió parlarem de tots els temes que siguin competència d'aquesta conselleria, que ha estat la voluntat del Govern. Però no passi pena, que de turisme en parlarem molt i li garantesc que coincidirem tan poc com en llengua.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Apestequia. Idò, queda clar que el Grup proponent, MÉS per Mallorca, accepta les esmenes del Partit Popular, RGE núm. 3792, 3793 i 3794/25, i procedim a la votació, votació conjunta. Perfecte.

Doncs, queda la PNL RGE núm. 1669/25, referent a topònims, queda aprovada amb 12 vots a favor i 1 en contra.

Moltes gràcies.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

Simplement recordau que dijous que ve començarem a les 10.00 del matí.

Moltes gràcies.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS